

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatvs De Institutione Sacerdotum, qui sub Episcopis animarum curam gerunt, quo ad mores eorum & reliquam vitam

Soto, Pedro de Louanij, 1562

4 De vltima peccatorum origine, malitia scilicet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30247

193

DE MALITIA

Le&t. Quarta.

DE VLTIMA PECCATOS
rum origine, Malitia scilicet.

q.78.

L tima tandem peccatos rum causa, & quidem ca teris grauior merito po nitur malitia: quæ (vt b. Thom. ait)defectus quidam est volunta tis,quæ(vt superius oftesum eft) præcipua causa est omnium hus manorum actuum . Sicut igitur deficiente à suo ordine ratione fit ignorantia, ex qua committuns tur peccata: & deficiente à perfes &a subiectione, & obedientia er ga rationem appetitu nostro na scitur infirmitas, ex qua (vt des claratum est)non pauca peccata prouentunt:ita voluntatem con tingit à suo proprio ordine, que habet ad bonum rationi consens taneum, deficere: non quod mas

lum sub propria ratione mali es

ligat; fed quia, dum nimium pecs

cato quod nt, ve Veher alieni quod none tatac ta mal test m duobu necob mem.fi eligiti re:ex c electio cato, m malitia untur Quand la pecci peccari tistunc mus.E gnusg

tius de

dűexc

cato

SHEET.

ta.

na osti

eccatos lem ca

Thomolunta um est)

t igitur tione fit nittuns à perfes ntia ers

ffro na (vt des peccata

em con ne, qué consens

od mas mali es um pecs

cato

cato alicui inhæret, connertitur quodammodo illi in natura; quo fit, vt non ex ignorantia, non ex vehementialiqua passione mali. alienius:sed affectu ipsius peccati quo ducieur, preuentat omne paf fionem, & ipfum peccatu appes tarac velit: & hoc dicimus ex cer ta malitia peccare. Quod non po test melius cognosci, quam ex duobus aliis mebris. Cum enim necobignoraria, necob passion nem, sed integra ratione & sana eligit ipsum peccata committes re:ex certa malitia peccat, fine ex electione. Est quide in omni pec cato, maxime mortali, electio & malitia : fed hæ in alijs præuenis untur à passione vel ignorantia. Quando verò nihil eorum, sed ip sa peccari malitia delectat, ex ea peccatur, & ipla est origo peccas tistunc ex electione peccari dicis mus. Et hic est proculdubio mas gnus gradus & profectus, vel po tius defecto peccati, cu ad peccans du excerta malitia peruenitur.Et

Quidex malitia peccare

。由江东北北东

a Mable

203 1 100

configer

tuding

建筑中"沙

为债务公司

quans

quanquam hoc non mutet fpes ciem peccati, est tamen conditio non parum aggrauans ipfum pec catum: quam fane merito inquis rere debet spiritualis iudex, qua longe alia & efficacior medicina

his peccatis est necessaria.

Duob? modis pecca 2 tur ex malitia, videli = cet, ex confue= tudine, & praul tate nas ture.

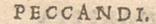
Dupliciter vero cotingit ex cer ta malitia peccare . Primo (quod apertum est & comuni?) cuex consuctudine generatus fuerit ha bitus peccati. Fit enim peccatum per consuetudine & habitu cons naturale,ita vt ipfum folu per fe delectet ; atque tunc multu detra Etű est integritati mentis humas næ. Nam primo incipit homo, lu perato aliquo affectu, inuito quos dammodo trahi ad consensum peccati : quare etia displicet , nec fine triftitia & anxietate aut cos mittit,aut prius comissum relins quit peccantem. Postea verò pau latim ipla frequentatione fit , vt incipiat min' displicere, min' fen tiri:et tade couersu in natura, per seipsu delectatiltacs sic peccantes

fimi iplar tural Pecc præt b. Th tialio ille in 8 pr ra.N te vo Vtip qua h le ho meta in bo dosc est vi delige rit ve tione

> Ex quod quale dib.ca Expi

cundi

fimi

1960

are cors

eput sup

10.00

et fpes nditio im pec inquis quia dicina

ex cer (quod) cuex erit ha catum ū cons iper fe ü detra humas omo, su to quos sensum ct, nec aut cos n relins ero pau

e fit , vi

ning sen

tură, per

eccantes fimi

similes sunt his, qui captiuitate ipsam, aut infirmitatem, quali na turale bonum coeperunt amare. Peccatur etiam ex certa malitia, præter coluctudine & habitů (vt. b. Thom. præd.q. ait)ex veheme ti aliqua tentatione, aut certe (vt ille inquit)ex nimia corruptione & procliui in vitiu aliquod, natu ra. Nec enim dubiū est, ex liberta te voluntatis in malu, fieri posse, ve ipsu à principio eligatur; quas qua hoc rarius. Est enim natura= le homini, paulatim & per incremeta queda tedere in malum vel in bonu. Cu igitur audierit lacers dos consuerudine peccandi, opus est vt de certa malitia aduertat diligenter : aut etia vbi percepe rit vehemetem aliquam inclina= tionem in peccatum. Increme

Ex his etiam intelligi potest, ta pecce quod attinet ad præsente locum: ti. quale fit augmentu: & quibo gra dib.crescat affect? mali in nobis. Expriori eni peccato sequiturde cunducatos ita ex plurib.coluetus

1 11 do litie.

Proner.

do & habitus : & hinc certa mas litia.In qua funt etia gradus, quos tres gra possumus nunc tres numerare. dus mas Primus, de quo ia loquuti sumus, cũ ex inclinatione quada & cons naturalitate peccatur. Secudo, hoc altior cũ ad hoc peruenitur vt cổ temnatur lex ipfa, & ex conteptu eius peccetur:nő ex alia videlicet passione aut affectu, quam vt les gi no fit fubditus. Huc enim pers tinet quod scriptu est:Impius,cu venerit in profundu maloru,cos temnit : & hoc exponit b. Tho. esse peccare ex contemptu:quod non est dubiu esse ex certa malis tia, & infigni quide. Tertius ves ro, supra hunc etia, gradus est, cu iam cotradicitur ipsi spiritui sans cto, & reijciuntur ac contemnus tur ea per quæ retrahitur animus à peccato . Hoc enim speciali ras tione docet beatus Thomas mes rito dici peccatum in spiritu sans Rum : quod certe fummum eft, & iuste irremissibile dicitur.Cos fistieenim in contemptu corum

per

quis

aut le

ita a p

dubin

pecce Nec

ptura

runt .

tiam

Etilla

lentes viden

nobis quim

lancti

ius qu

tus T

in co tiõe a

cator

omni

quoqu

Nonn

cati fit

ipla D

mus er

1.2.4.85 art.9.

per quæ fit remissio . Itaque si quis nolit audire facras conciões, aut legere sacram scripturam, ne ita à peccato retrahatur : non est dubium quin ex summa malitia peccet, & in spiritum fanctum. Nec desunt huius exempla in scri ptura. lob inquit de his qui dixe, runt Deo: Recede à nobis, sciens tiam viarum tuarum nolumus. Et Isaias de eisdem dicit: Filij no lentes audire legem, qui dicunt videntibus, nolite videre, nolite nobis loqui quæ recta sunt : lo= quimini nobis placentia, cesset sanctus Israel à facie nostra. Hus ius quidem peccati colligit Bea> tus Tho. sex species : quæ omnes in co constitutæ funt, vt ex intes rioe abijciatur id, per quod à pec cato reuocamur . Hæc itaque est omnium maxima malitia. Sunt quoque alia peccati augmenta. Nonnunqua enim ex affectu pec cati fit, vt incipiat displicere lex ipsa Dei, & fides : ita vt cuperes mus eam non esse. His certe pros I iii xima.

1 . 2. que

mas

quos

arc.

mus,

cons,

vt co teptu

elicet

vt les

us, cu

ũ,cố₅ Tho.

quod

malis

is ves

est, cu

i lans

mnű*

rimus

ali ras

s mes

ū lans

r.Cos

per

mest,

enin

traha

petit

cum

re pe

missi

tia V

me q

net ..

certa

ta in

ille d

nus

fione

tum:

graui

reme

hisra

pecca

quod

valde

omit

inuic

dican

dope

gnole

H

xima est ipsa infidelitas: & ideo no minoris sunt periculi, nec mis nus fugienda, quam que iam dis ximus: in quæ nonnunquam ex illis labimur: ex consuetudine vi delicet peccandi, & cotemptu in infidelitatem. Saris sit de his nuc monuisse sacerdotes, vt no negli genter hoc aduertant, fed confis derent quam altas radices peccas tũ egerit in corde, & quos protu lerit fructus, vt inde intelligant, Peccatu qualia sint adhibenda remedia.

1.2.

199.

ex malis Non est etiam circa peccatum est ex malitia omittendum, quare cateris hic modus peccandi gravior sit grauius. duobus prioribus. Quod beatus Thomas quæstione illa septuage fima octava articulo vitimo dili genter explicat. Habet enim hoc peccatum maiorem ratiõem vos luntarij:cum nihil fit rationem ipfam impediens, atque ita nec voluntatem à sequenda recta ras tione retrahens Deinde quod diuturnior fit hic affectus, & diu tius adhæreat voluntati. Nequt

enim habet per quod ab illo res trahatur. Passiones & affectus ap petitus sensitiui cito transetit : & cum transierint, incipit displices re peccatum : vt homicidium co missum ex ira, & similia . Mali= tia verò illa voluntatis, maxis me quæ ex habitu est, magis hes ret. Denique, cum in peccaro ex certa malitia inordinatio fit to= ta in rationali appetitu : pessime ille dispositus est ad finem : mi= nus verò male in peccatis ex pal sione, vel ignorantia. Cers tum igitur est, hoc esse multo grauius, & ideo maioribus egere remedijs. in Bolok marinag rains

Hacitaque fint dista de tribus his radicibus præcipuis, & causis peccatorum: quas nosse, & circa quodque peccatum aduertisse, valde conducit. Non est tamen omittendum, quin de earum ad inuicem comparatione aliquid pec.mer. dicamus:ve inde melius, quomo et remis do peccatis medendum sic, cos sone ca gnoleatur. Diuus Aug.quide(vt pit . 17 . l iiij

hoc

Lideo

ec mis

ım dis

ım ex

ine vi

otu in

is nuc

negli

confis

peccas

protu

igant,

edia.

catum

quare

ior fit

beatus

ptuage

no dili

m hoc

m vos

ionem

ta nec

Cta ras

& dius

Neque

enim

quod

PEG-STELL"

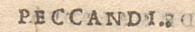
hoc prius dicamus) quaqua obis ter, & absq diligentioris inquis sitionis præiudicio, has tres caus fas ad duas reduxit: Peccatur (ins quiens) & Dei mandatum præte ritur vel quia bonum latet & no cognoscitur, vel quia non deles Stat. Itaque cum fint duæ præcis puæ caufæ actuum nostrorum, ratio & voluntas : defectus earu Aug.confideraffe videtur; cum tribuit rationi quidem ignoratis am, voluntati delectationem vel defectum eius: quia (inquit) non delectat: vel certe coniungit apo petitum voluntati:ad vtrumque enim pertinet delectatio ; ita vt merito possimus dicere peccatu omne vel à cognitione deficiens te aut errante , vel à delectatione aliqua ortum habere.lmò reuera verumque esse in peccato, meris to dicendum est. Merito igitur, qui consulere vult animabus; cos siderabit, vbi prius incipiat dese Aus et peccatutan in ratione mis nus cogitante, an in affectu vel

volu nem quen Prin tioni cator com frequ petiti quaq uenia deoa often ab illa mnes lo rat nebã intell lusip bis m non tunti fectus reru les vi nond

tes, pr

CEAL

VO:

voluntate minus sequente ratios

nem. De hoc igitur breuiter ses quentia putamus annotada esse. Primum hoc sit. Ordine genera tionis & temporis, principiu pec catorum omnium in hominibus comuniter, & secundum ea, quæ frequenter contingunt, est ex ap petitus sensitiui inordinatione: quaquam sieri possit, vt aliter ez

monagnoscimus ipsum) & tame

funt in nobis passiones illæ & af#

fectus delectationum, & aliarum

reru ex naturaipfa fensibili, quas

les videmus in alijs animalibus:

noadum tame tam validi & fors

tes, propter virium & ætatis des

bilis

rum, s earu ueniat : sed hoc est rarum, & iz ; cum oratis deo abarte alienum . Istud fatis m vel ostendit experientia & ratio, que ab illa sumitur. Viuimus enim o =) non t app mnes prius animali vita fine vla lo rationis vsu(de quo illud: Vi= mque ueba aliquando sine lege: Augu. ta Vt intelligit)& co tempore, vt Pau eccatu lus ipse inquie, peccatum in no= iciens bis mortuum est (quia videlicet tione

Vnde principi um peca catiž no bis com

muniter

202.

Rom .7

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN CEAC

aobis

nquis

s caus

ir(ins

præte

& nő

deles

raccis

reuera

meris

gitur,

us,cos

t defe

e mis

u vel

VO:

ceat

vrq

rebu & qu

est,r

tame ribus

Vita

illan

tibus

bus &

tia n

tuali

huiu

apert

mini infan

nos

Noli

litia

mus

fed m

prop

RTHI

Inter

busit

dűess

ाद्र वाद्र ।

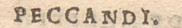
与沙耳 温度

bis cont

TERMITER

bilitatem:accedit tamen ex cors ruptione ipla, quæ in nobis mas iorest, amplioretia inordinatio in his motibus:vnde fit,ve veru fitillud : Sensus & cogitatio hoz minis prona funt in malum ab adolescentia sua. Cum itaque af: fectoifti nobis semper noti fint, ac congeniti semper nobiscu ado leuerint, & ratio longo post tem pore(feptimo videlicet, ve Arif. putauit , anno: & reuera aliquan do tardius, atque raro certe ante) incipiat paulatim & valde debis liter ac imperfecte ad confideras tionem honesti aperire oculos! fit, ve inter ipfa fua initia oppris matur, & à fortiori coluctudine corporalium affectuum trahatur in confensum, & obscuretur nis mium: maxime fi his accedat pra ua consuetudo eorum inter quos viuitur, fi accedat inhonesta vet ba & exempla : ex quibus fit, vt merito scriptum fit illud:Omnis caro corruperat via fuam: quod vrinam ipla experientia non dos

Genes.8.

204.

ceat nos. Ex his enim factum eft. vt quanquam in cæteris omnib? rebus, etiam animalibus, malum, & quod contra naturam cuiusqu est, rarius inueniatur : in nostra tamen natura malum sit in plus ribus, & plures contra naturam vită instituant, quam secundum illam: nimirum paucis transeun tibus à corporalibus delectationi bus & bonis, inter quæ ab infan= tia nutriti funt , ad gustum spiris tualium delectationű, & sensum huiusmodi bonorū.Iraque,quod aperte intuemur, viuitur ab ho= minibo integræ rationis, quali in infantia quada & pueritia à qua nos deterret Apostolus dicens: Nolice pueri esse sensibus, sed ma litia paruuli estote. Contra vides mus paruulos ætate & sensibus, sed malitia non paruulos: idque propter tantam corruptione na tura & consuctudinis humana. Inter quæ etiam, quod spiritualis bus iudicibus valde considerans du est, frequeter fit, vt quaqua ra t10.

A.Corin.

PROMET

alle.

COTE

mias

natio

veru

o hos

m ab

ue af:

i fint,

ũ ado

t tem

Aril.

iquan ante)

debis

idera?

culos:

ppris

tudine

hatur

ur nis

lat pra

r quos

fra ver

fit, Vt

omnis

quod

on dos

tio, & naturale illud lumen diuis

-3050

Appas

ret initi

um boni

er mali

magisa

ni vultus, quod signatum est su per nos, satis indicent in primors dijs illis rationis, mala, & ab eis deterreantitamen praua consues

tudine & propria, & corum ins ter quos viuitur, fit, vt multa nec

reputentur quide peccata, vel cer tè cu timore aliquo & coscientiz

dubio taceantur in falubri illo co fessionis iudicio: maxime in ins

honestatis peccatis, & prima il? la verecunda ætate. Quare, in his

opus est prudentissima atrentios ne, ne aut indicentur pueris, que

non norunt, mala: aut certè relin quatur illis virus aliquod abscon

ditu in viscerum recessibus. Scri psit quædam ad hoc pertinentia

Gerson in tract. de arre audiendi confessiones, & in alijs locis de

puerorum disciplina. Itacs suffici at hæc annotasse, in quibus exor

dia rationis nostræ, & peccatoru fatis ostenduntur.

Secundum hic annotandum, est istud. Post hos affectus & pass

fiones?

fione

tas;n

pote.

quan

rump

le cre

Corru

cata e

rupti

ducet

enim neces

dere, nulla

moud

nimu

tatis.

peru

pecca

tatis

coepi

certe

effe.C

temr

tamu

lcript

yolunta te quam ratione ese.

siones, quid prius corrumpatur, ratio ipfa & cognitio, an voluns tas; non fatis notum est : & fieri potest, ve quandoque vnum, quandoque alterum prius cors rumpatur: magistamen probabi le credimus, potius ex voluntatis corruptione & defectu prius pecs cata ese, quam ex rationis cors ruptione: quod nouisse, etiam co ducet ad adhibenda remedia. Vt enim ex superioribus patet, etsi necesse sit cognitionem præces dere, vt sequatur affectus: tamen nulla cognitio fatis efficax estad mouendum, nulla din occupat as nimum, nisi adsit efficacia volun tatis. Putamus itacp iudicij illius peruersi, quod in ratioe est cum peccatur, radicem ese ex volun= tatis defectu: quia illa aut iam coepit sibi placere in malis, aut certe erga bona coepit tepidior esse. Quare primu omnium fons tem malorum & bonorum pus tamusesse voluntatem, quæ in scriptura sacra merito cor dicitur

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK

diuis

est su

nors

ab eis

alues

1 ins

a nec

el cer

entiæ

locō

n ins

na ils

in his

ntios, quæ

relin

olcon

. Scri

entia

iendi

cis de

uffici

exor

atoru

dum,

L pale

2074

Pros.4.

ex quo manat motus & influxus vitæ in membra: sic à voluntate; de qua verbum illud merito ins telligimus: Omni custodia sers ua cor tuum, quoniam ex ipio vita procedit. Si voluntati bene fuerit consultum, si illa sit sana! nulla cogitatio aut rationis defes ctus nocere poterit : quanquam reuera hæc duo conjunctissima sint. Quod cum multis scriptura authoritatibus doceri possit,non tamen opus est pluribus hocages re: satis sit istud breuiter admonu isse hoc loco. De causis igitur pec catorum interioribus hæc dixil le lufficiat.

Tribuuntur etiam exteriores causæ peccato: de quibus superis us nonnihil diximus inter causas humanorum actuum. Sunt auté hæ causæ, homo & angelus mas lus; qui non aliter sunt cause, qua suggeredo & proponendo bonú aliquod, quod ratio sequatur; vel ad illud persequendum pers suadendo: quæ omnia exteriora

funt

UNIVERSITÄT BIBLIOTHEK PADERBORN funt:
hæc i
altera
conti
fe no
test e
maio
lunta

dem

Inicati pration buit. I nis & ius. & quod fit ho non cat, mu fenfu tifsin propinon

ratio

tiend

volu

velad

MUNPECCANDIM HO

208

funt:quanquam(vt patet)etiam hac moueant corpus ipsum, & alterent: sicut in ira veltimore contingit. Vbi etiam diabolu pol se nonnihil amplius, constat . Po test enim corpus ipsualterare, & maiores accendere passiones: vo luntatem vero ne attingere quis dem potest.

luxus

ntate:

o ins

a fers ipfo

bene

iana; defe*

quam

Isima

stura

t,non

cages

nonu

ir pec

dixil

iores

peris

aulas

aute

mas

, qua

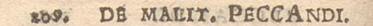
bonu

atur: pers

riora unt

Inter has causas externas pecs cati ponitur excacatio & obdus ratio:quæ duo scriptura Deo tri buit. Ego indurabo cor Pharao? nis & excæcabo cor populi hu= ius, & aures eius aggrauabo. Non Esaia 6. quod Deus sit causa peccati(abs sit hoc)a quo nihil inordinatum; non quod Deus aliquando moue at, multo minus cogat ad cons sensumpeccati: ve hæretici stul= 1.2. tissime dicunt. Sed (vrb. Thom. proprio loco explicat)quandoq non dat homini gratiam, qua ratio illumineturad non confen tiendum peccato, & emolliatur voluntas velad amandu bonu, vel ad odiendum peccatum.

Deexce catione, er obdu rationes Exo. 7. er 9.

& voluntatis suauitas ac compla centia in bono, diuinæ gratiæ funt opera: & quibus dantur,gra tis ac misericorditer dantur:quas re nulli debentur: quibus subtras huntur,iuste subtrahuntur:vt ve rum sit illud : Cuius vult, mileres tur: & quem vult indurat. Et rur Ro.9 .et sum: Miserebor, cui misertus fues Exo . 33. ro: & misericordiam præstabo, Ibidem, cui voluero, aut in quem mihi placuerit. Et illud etiam : O hos mo, tu quis es, qui respodeas deo! Quæideo hic notanda sunt, vt as gnoscamus cacitatis & malitia nostræ causas in nobis esse:sed re

Hæcenim duo, rationis lumen,

Deo: atque ideo ao illo primo el fe requireda à quo opus est vincipiat fanitas omnis poli & medelaide qua le

media & medicinas ex gratia?

many maictione proxit as non

derdam voc. sen Wemolistus

voluntes yelled presented boning

Dy H

. LECTIO

ECTIO

DE

DE

iuxta e tisfactio

mus, di

do fuit,

to, cert

nő conc

facrifici

Stiæ, ei o

misiffet

tuebant

cio &ar

in cone

aut pro

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN